

Ενισχύεται η διασύνδεση έρευνας και αγοράς

Σύσταση ενός μοχλού ανάπτυξης της πραγματικής οικονομίας επιδιώκει, με το νέο θεσμικό πλαίσιο, το υπουργείο Παιδείας

Του ΚΩΣΤΑ ΟΝΙΣΕΝΚΟ

Τη δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης των πανεπιστημίων, αλλά κυρίως σύστασης ενός μοχλού ανάπτυξης της πραγματικής οικονομίας, επιδιώκει με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα το υπουργείο Παιδείας. Αυτό αναμένεται να επιτευχθεί με τη στοχευόμενη ενίσχυση της έρευνας και τη διασύνδεσή της με την παραγωγή και την αγορά, όπως υποστηρίζει στην «Κ» ο γενικός γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας κ. Κωνσταντίνος Κοκκινοπλίτης.

Οι τεχνολογικοί, εταιρείες που δημιουργούνται μέσα από τα πανεπιστήμια, είναι ένας από τους θεσμούς που αναμένεται να υποστηριχθεί με την αλλαγή του νόμου-πλαίσου για τα ΑΕΙ.

Σήμερα, δεκάδες τέτοιες εταιρείες λειτουργούν στην ελεύθερη αγορά, απασχολώντας επιστήμονες και προσφέροντας οικονομικές απολαβές για τα ίδια τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα στα οποία δημιουργήθηκαν. Πρόκειται για «εταιρείες έντασης γνώσης», όπως αποκαλούνται, οι οποίες δημιουργήθηκαν με βάση την ερευνητική εμπειρία των εκπαιδευτικών φορέων, απασχολώντας αρχικά το προσωπικό που προερχόταν από τους ίδιους φορείς και στη συνέχεια πέρασαν στην ελεύθερη αγορά με τη μορφή Α.Ε. ή ΕΠΕ. Οι φορείς που δημιούργησαν τις εταιρείες λαμβάνουν μερίδιο από τα κέρδη τους και συμμετέχουν σε αυτές ανάλογα με το μερίδιο που διαθέτουν. «Περίπου 20 εταιρείες - τεχνολογικοί που έχουν δημιουργηθεί στον «Δημόκριτο» λειτουργούν σήμερα σε διάφορους τομείς. Ανάμεσά τους υπάρχουν και πολύ ελπιδοφόρες προσπάθειες. Το δικό μας ποσοστό σε αυτές τις εταιρείες είναι 2%», σχολιάζει στην «Κ» ο κ. Νίκος Κανελλόπουλος, πρόεδρος Δ.Σ. και διευθυντής του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος». Τεράστιος όγκος του ερευνητικού έργου που παράγεται σήμερα στην Ελλάδα βρίσκεται σκο-

Σε κάποια ιδρύματα οι τεχνολογικοί εστιάζουν στην καινοτόμο έρευνα, ενώ σε άλλα έχουν μορφή απλής εταιρείας και δεν απασχολούν ερευνητές.

Με το νέο νόμο αναμένεται να υποστηριχθούν οι τεχνολογικοί, εταιρείες που δημιουργούνται από τα Πανεπιστήμια.

νισμένοι στα συρτάρια των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων αντί να μετατρέπεται σε νέα προϊόντα και θέσεις εργασίας, όπως παραδέχεται στην «Κ» ο κ. Κοκκινοπλίτης. Σύμφωνα με τον ίδιο, με το νέο πλαίσιο ενισχύεται η διασύνδεση της έρευνας - εκπαίδευσης με την παραγωγική δραστηριότητα, καθώς όλοι οι φορείς θα υποχρεούνται να υποβάλλουν σχέ-

δια για την αξιοποίηση των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων. Επιπλέον, καθορίζεται το πλαίσιο για τη χρήση των δημοσίων ερευνητικών υποδομών από ιδιωτικούς φορείς. Στο ίδιο πλαίσιο, εργαζόμενοι στα ερευνητικά κέντρα θα μπορούν να απασχολούνται σε επιχειρήσεις με ειδικές συμφωνίες και ταυτόχρονα, διακεκριμένοι επιστήμονες του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα θα μπορούν να καλούνται προκειμένου να διεξάγουν έρευνα σε ερευνητικά κέντρα. «Πολλοί ερευνητές αναγκάζονται να φύγουν στο εξωτερικό, καθώς δεν έχουν αντικείμενο στη χώρα μας ελλείψει σχετικής διασύνδεσης της έρευνας με την αγορά», σχολιάζει με πικρία ο γενικός γραμματέας. Πολλά κορυφαία πανεπιστήμια, όπως το ΕΜΠ, δεν έχουν

καταφέρει να δημιουργήσουν τεχνολογικούς, ενώ σε άλλα, οι τεχνολογικοί πήραν τη μορφή μιας απλής εταιρείας που δεν βασίζεται στην καινοτόμο έρευνα και δεν απασχολεί ερευνητές. «Είχε προηγηθεί έρευνα από το ΑΠΘ, περίπου τεσσάρων ετών, πάνω σε θέματα πιστοποίησης γνώσης και δεξιοτήτων, κυρίως όσον αφορά την πληροφορική. Προκειμένου η γνώση που αποκομίστηκε να μην πάει χαμένη, αποφασίστηκε η δημιουργία φορέα που θα πιστοποιεί δεξιότητες και έτσι γεννήθηκε η εταιρεία», υποστηρίζει ο κ. Ιωάννης Ανδρονικίδης, διευθύνων σύμβουλος της ACTA Α.Ε., τεχνολογικού του ΑΠΘ. Ο ίδιος, ωστόσο, παραδέχεται ότι τον προηγούμενο χρόνο, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, η εταιρεία δεν έδωσε μερίσματα στους μετό-

χους της ούτε στο ΑΠΘ, που κατέχει ποσοστό 20% της εταιρείας. Η εταιρεία λειτουργεί με όρους ελληνικής αγοράς και με τις παθογένειες που τη μαστιάζουν.

Στο ίδιο μήκος κύματος ο πρόεδρος του «Δημόκριτου» κ. Κανελλόπουλος αναφέρει ότι εταιρείες - τεχνολογικοί που δημιουργήθηκαν από τον φορέα ασχολούνται με μετρήσεις, κάτι που θα μπορούσε να γίνεται απευθείας από τον «Δημόκριτο», ενώ άλλες έχουν κλείσει. Ωστόσο, άλλοι τεχνολογικοί του «Δημόκριτου» που ασχολούνται με καινοτόμους τεχνολογίες και είναι ανταγωνιστικές σε διεθνές επίπεδο, αφήνουν περιθώρια ελπίδας ότι με την εφαρμογή του νέου νόμου για την έρευνα το έργο των ερευνητών θα αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης.

Μια ελληνική «Silicon Valley»

Τη δημιουργία της ελληνικής «Silicon Valley», ενός «Μητροπολιτικού Πάρκου Έρευνας, Καινοτομίας και Ανάπτυξης», έχει προτείνει και προτίθεται να υλοποιήσει ο «Δημόκριτος». Το όραμα που προβάλλεται σε μια δύσκολη για την Ελλάδα εποχή, σύμφωνα με τον Νίκο Κανελλόπουλο, διευθυντή του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», έχει να κάνει με την αξιοποίηση των 600 στρεμμάτων γης του ερευνητικού οργανισμού στην Αγ. Παρασκευή για τη φιλοξενία ελληνικών ερευνητικών κέντρων, τα οποία σήμερα είναι διασκορπισμένα σε διάφορα σημεία της Αθήνας. Σύμφωνα με τον κ. Κανελλόπουλο, δημιουργώντας ένα περιβάλλον στο οποίο θα κινούνται οι ερευνητικές ομάδες και αξιοποιώντας τον σημαντικό τεχνολογικό εξοπλισμό που διαθέτει ο «Δημόκριτος», θα καταστεί εφικτή η ανάπτυξη μιας «κρίσιμης μάζας» ινστιτούτων και ερευνητών, η οποία θα είναι ικανή να προσελκύσει όχι μόνο τις εγχώριες αλλά και τις ξένες εταιρείες που αναζητούν καινοτομίες και βελτιώσεις των προϊόντων τους.

Λεπτομερής πρόταση έχει κατατεθεί και εξετάζεται από τη Γ.Γ. Έρευνας και Τεχνολογίας. «Μπορεί να αποτελέσει ένα μοχλό ανάπτυξης. Να υποστηριχθούν ή και να δημιουργηθούν νέες εταιρείες υψηλής τεχνολογίας και να αξιοποιηθεί το ερευνητικό προϊόν που παράγεται στην Ελλάδα. Υπό κάποιες προϋποθέσεις θα μπορούσαμε να διεκδικήσουμε ακόμα και τη δημιουργία μιας ελεύθερης οικονομικής ζώνης προκειμένου να βοηθήσουμε τέτοιες επιχειρήσεις να επιβιώσουν σε αρχικό στάδιο», σχολιάζει ο κ. Κανελλόπουλος.